

הוא לפי שכל מי שמשתדל להתעסק עם החולה להביאו שיתבונן במעשיו וישוב בתשובה לפני השי"ת, **אֵיהו גָּרִים לִיה לְאִשְׁתּוֹבָא**, הוא גורם לו לינצל מחוליו כאן בעוה"ז ו**לְאִתְבָּא לִיה רוּחִיה** וכן להשיב אליו רוחו בעוה"ב.

אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' מידה כנגד מידה כמו שהוא הציל את החולה ממות שגרם לו לחזור בתשובה כך ינצל גם הוא ממלאך המות

וְעַל דָּא פְּתִיב (תהלים מא) ועל זה כתוב **אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל**

דְּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה. ושואל **מַאי בְּיוֹם**

רָעָה מהו יום רעה, **בְּיוֹם רָע מִיבְּעֵי לִיה** היה צריך לומר יום רע

ולא יום רעה. **אֲלָא** מה שכתוב **בְּיוֹם רָעָה**, **בְּיוֹמָא דְשִׁלְטָא**

הַהוּא רָעָה לְמִיסַב נְשַׁמְתִּיה ביום ששולט אותה הרעה הוא מלאך

המות נוק' דקל' לקחת את נשמת האדם. **אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דְּל**,

דָּא הוּא מְרָע. דל הוא החולה **פְּמָה דְאֵת אָמַר**, (שמואל ב

יג) כמו שכתוב ששאל יונדב בן שמעה את אמנון **מַדּוּעַ אֶתָּה כָּכָה דְּל**

בֶּן הַמֶּלֶךְ לפי שהיו פניו כחושות ונראה חולה ומכאן ש'דל' היינו חולה.

וּבְגִין כֶּךָ ולפי שזה השכיל את החולה לחזור בתשובה ממעשיו הרעים יזכה

גם הוא, **בְּיוֹם רָעָה** שביום שהוא צריך להשיב נשמתו שהוא 'יום רעה' כמו

שנתבאר **יִמְלִטְהוּ יְהוָה ה'** ימלטהו ויצילהו ממלאך המוות וימות בנשיקה

כי כמו שהוא הציל את החולה ממות שגרם לו לשוב בתשובה כך ינצל גם הוא

ממלאך המות [עג].

אור הרשב"י

יש לו חלק לעוה"ב ואם אינו יכול להתודות בפניו יתודה בלבו ואם אינו יודע להתודות אומרים לו אמור יה"ר שתהא מיתתי כפרה על כל עונותי. וא"א כל אלו הדברים בפני ע"ה ולא בפני נשים וקטנים שמא יכבו וישברו לב החולה אלא מוציאים אותן לחוץ וגם יאמרו לו שיקבש מחילה מכל מי שחטא נגדו בין במזון בין בדברים ע"כ. והטעם כי על אלו הדברים אפילו יום המיתה אין מכפר ויצטרך ח"ו לבוא עוד הפעם אל זה העולם להשיב הגזילה לבעליו כמו שכתב הגר"א במשלי על הפסוק מציל נפשות עד אמת עי"ש. והנה בספר יש נוחלין בהנהגותיו הביא בשם הזוהר פרשה פקודי מי שמשגיח על חולה ומשתדל שישוב בתשובה הנה זה הוא מלאך המליץ טוב והוא גורם לו שינצל ממדת הדין הקשה וגואלו ממות ופודוהו משחת וגורם לו החיות ועליו נאמר אשרי משכיל אל דל ע"כ. ושפת צדיק ידעו רצון לרצות ולפייס החולה ע"ז ולעורר אותו בדברי פיוס וידבר דברי תנחומין על לבו ודברים שתתיישב בהם דעתו של חולה ויאמר לו בזכות שאתה שב בתשובה ומתודה אתה חי ואם תמות אז תהיה נקי מכל חטאותיך לפני ה' תטהר ויהי לך חלק לעוה"ב ותזכה לג"ע בין הצדיקים וע"ש שמאריך בענין החסד הזה שעושה המבקר עם החולה כשעושה תשובה על ידו מה רב זכותו ע"ז ועיין בז"ח פרשה לך אמר ר' אבהו בא וראה כמה שכרו של אדם

[עג] ומרנא החפץ חיים בספרו אהבת חסד ח"ג פ"ג כתב: ואשרי מי שמשים לבו ודעתו לחולים הנדכאים האלו וע"ז אמר הכתוב אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה' ודל הוא חולה כמו שאמרו חז"ל וכ"ש אלו שהם דלים ונדכאים בכפלים. עוד איתא בשו"ע דהמבקרים אומרים לחולה שיתן דעתו על עניניו אם לזה או הפקיד אצל אחרים או אחרים אצלו ואל יפחד מפני זה מהמות וזהו דוקא לאחר ג' ימים אם לא שתקף עליו החולי מאוד. כתב בחכמת אדם המנהג בקהלות קדושות ובפרט בק"ק ברלין כשאדם חולה ביום ג' לחליו הולכין אליו גבאי בק"ח או שאר אנשים ואומרים לו אתה ידעת שכן הוא התיקון והמנהג אצל כל החולים ולכן אין לך לדאוג מזה כלום ולכן תעשה צוואה מה שתרצה ומה שאתה חייב או אחרים חייבים לך ועוד אומרים לו התודה כי כל המתודה על חטאיו מוחלין לו וכיון שבאותן הקהלות המנהג כן אין החולה דואג מזה כלום וכן ראוי לתקן בכל עיר ועיר אך במקום שאין מנהג זה אין אומרים כן לחולה שמא ידאג על מיתתו שכן דרך ההמון לדאוג כשאומרים לו התודה ומ"מ כשרואין המבקרין שנטה למות ואו שמשערים את ענין מחלתו [שימות] מסכבים עמו בדברים ואומרים לו התודה ואל תדאג מזה כי הרבה התודו ולא מתו והרבה שלא התודו ומתו ובשכר שאתה מתודה אתה חי וכל המתודה

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

וְאֵלֶיךָ (ס"א אינון דְּמִסְתַּבְּלִי) דְּאֵינּוֹן מִסְתַּבְּלִי בְּהוּא מְרַע,
 לְאַתְבָּא לִיה מַחֻבּוּי גַבִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 כְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא ואלו הם המשכילים המסתכלים באותו חולה להשיבו בתשובה
 מִחֻטְאֵי לִפְנֵי הַקַּב"ה כְּמוֹ שְׂבִיאָרְנוּ. בְּהִיבְלָא דָּא קִיּוּמָא עֲלֵיהּ,
 לְאַשְׁנָחָא בהיכל זה עומד יהירא"ל להשגיח עליהם לטובה, לפי שהוא מצד המלכות
 הַנִּקְרָאת 'דְּלָה' וְכֵן 'חֹולֵת אַהֲבָה' לִכֵּן הוּא הַמְּמוֹנָה לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

ומפרש עוד אופן מהו יום רעה

וּבְיוֹמָא דְּשָׂרְיָא דִּינָא עַל עֲלָמָא, יִשְׁתְּזִיב מִנִּיהּ וּבְיוֹם
 שְׂשׂוּרָה דִּין עַל הָעוֹלָם הוּא נִיצוֹל מִמֶּנּוּ, כְּמָה דְּאֵתְ אָמַר כְּמוֹ
 שְׂנֵאמַר **בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה**. וְיוֹם רָעָה הֵינּוּ יוֹמָא דְּאַתְמָסַר
 דִּינָא לְהִתְיָא רָעָה לְשִׁלְטָאָה בֵּיהּ (עַל עֲלָמָא) יוֹם שְׂנִמְסַר הַדִּין לְאוֹתָהּ
 רָעָה לְשִׁלוּט בּוֹ עַל הָעוֹלָם, יִמְלֻטְהוּ ה' מִמֶּנּוּ וְכִלְהוּ אֵלֶיךָ קִיּוּמֵי לְאַשְׁנָחָא
 וְכֵל אֱלוֹ הַד' עִמּוּדִים עִמּוּדִים לְהַשְׁגִּיחַ כֵּל אַחַד עַל מָה שְׂנִתְמַנָּה. וְעַל דָּא אֶקְרוּן
 חֲרָפִים ועל כן הם נקראים חרכים מלשון חלונות צרים שמשגיחים דרכם.

אור הרשב"י

מצינו כמה פעמים ברח"ל שזכות הצדקה
 מצלת לאדם ממות וגם להנצל מן הגיהנם
 עכ"ל.

העושה לאחר לחזור בתשובה וכו' ע"ש. ואם
 איש אמיד הוא ולא עשה צדקה וחסד כראוי
 עד עתה יזכירוהו שיתקן דבר זה או עכ"פ
 לקבל עליו בל"ג לתקן כשיקום מחליו כי

הלימוד היומי

הקב"ה מסתכל במעשיהם הטובים של עם ישראל ומרחם עליהם

בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָאִים

בְּדִינָא עַל עֲלָמָא ביום ראש השנה כאשר הקב"ה עומד לדון את

כל בני העולם, וְהָהוּא סְטָרָא בִישָׂא אֲתִי לְאַסְטָאָה וְאוֹתוֹ סִיטְרָא

אחרא בא להסתיין ולקטרג, **כְּדִין מְתַפְנְפִי כָּל הַיְנִי, וְקִיּוֹמָן קָמִי**

קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אז מתכנסים כל אותם י"ב אופנים וד' אראלי"ם ועומדים לפני

הקב"ה כדי ללמד זכות על עם ישראל והשטן עומד משמאלו והם עומדים מימינו (רמ"ק).

וְכִדִּין מְתַעַטְרָן בְּלָהוּ, ואז מתעטרים כל אלו בזכויותיהם של ישראל

המצויירות בהם **וְקִיּוֹמָן קָמִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא** ועומדים לפני הקב"ה

להמליץ טוב על ישראל ולהכריע את העולם לכף זכות. **בְּהָהוּא זְמַנָּא מַה**

כְּתִיב ובאותו הזמן מה כתוב, **מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת מִצִּיץ מִן**

הַחַרְרָבִים. ומפרש **מִצִּיץ:** כִּמְאֵן דְּאַשְׁגַּח מֵאַתָּר דְּקִיקָא,

דְּחָמִי וְלֹא חָמִי כָּל מַה דְּאַצְטְרִיךְ: מציץ היינו כמי שמשגיח ממקום

דק וצר שהוא רואה אבל אינו רואה כל מה שצריך לראות כלומר כי בתחילה מציץ הקב"ה

במעשיהם של ישראל לשלם לאיש כמעשהו אך ראייה זו אינה מספיקה כי הטובה עדין

מתעכבת עד שתצטרף אליה התפילה דרך י"ב השרפים הנקראים חלונות שהם ממונים על

התפילה. **וְלִבְתָּר** ולאחר מכן הקב"ה **מִשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת** משגיח דרך

הי"ב אופנים הנקראים חלונות, **אַתָּר אֲשַׁחֲוֹתָא יְתִיר** שהוא מקום השגחה

יותר גדול ורחב מהחרכים, **דְּפַתַּח פְּתַחֵין לְרַחֲמָא עַל פְּלֵא,** וע"י

התפילה שעולה מן החלונות בצירוף המעשים הטובים העולים מן החרכים הקב"ה פותח

הלימוד היומי